

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6To/66/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621010063
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slovinský
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7621010063.5

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slovinského a sudcov JUDr. Mareka Dudíka a JUDr. Anny Kohutovej, na verejnom zasadnutí konanom dňa 26. októbra 2023, v trestnej veci proti obžalovanému A. A., pre zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Tr. zák. a iné, o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 3.5.2023 sp. zn. 2T/11/2021 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie prokurátora okresnej prokuratúry.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodil obžalovaného A. A., nar. X.XX.XXXX v B., trvale bytom C. D. E. XX, v konaní proti ušlému, spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves č. 1Pv 52/20/8810 zo dňa 5.2.2021 pre skutok, že dňa 15. januára 2020 asi o 22.55 hod. v F. G. C. G. H. I. E. XX na čerpacej stanici OMV zaplatil za zakúpený tovar v cene 40,- eur pracovníkovi čerpacej stanice J. K. napodobneninou bankovky nominálnej hodnoty 500,- eur, sériového čísla S22467501079 s vedomím, že bankovka je falošná, ktorý túto bankovku v domnení, že je pravá, prijal a z ktorej mu vydal i výdavok za zakúpený tovar v sume 460,- eur, čím pre pracovníka čerpacej stanice J. K. spôsobil škodu vo výške 500,- eur, ktorý bol právne kvalifikovaný ako zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Tr. zák. a prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák., pretože skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. odkázal poškodeného J. K., nar. XX.X.XXXX, bytom F. G. C., H. L. G. E. XXXX/XX s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie okresný prokurátor, ktoré písomne odôvodnil tak, že okresný súd oslobodzujúci výrok rozsudku založil v podstate na tom, že vedomosť obžalovaného A. A. o tom, že disponuje falošnou bankovkou nebola jednoznačne preukázaná.

S vyššie uvedeným názorom okresného súdu nemožno podľa názoru obžaloby súhlasiť, nakoľko vychádza z jednostranne vyhodnotených dôkazov v prospech obžalovaného, čo je v rozpore so zásadou trestného konania uvedenou v ustanovení § 2 ods. 12 Tr. por. Úvahy, ktorými sa súd prvého stupňa spravoval pri hodnotení dôkazov, neboli správne.

Zavinenie ako vnútorný psychický vzťah páchatela k protiprávnemu konaniu a jeho následku je potrebné vyvodzovať z objektívnych znakov. Okolnosti subjektívneho charakteru možno spravidla dokazovať len nepriamo, z okolností objektívnej povahy, z ktorých sa dá, podľa zásad správneho (logického) myslenia odvodzovať na vnútorný vzťah páchatela k porušeniu alebo ohrozeniu záujmov chránených Trestným zákonom.

V zmysle súdnej praxe sa za falošné peniaze považujú akékoľvek napodobeniny, ktoré vzhľadom k svojej kvalite môžu byť pri uvádzaní, hoci len za určitých okolností (napr. pri platení za zníženej viditeľnosti, v nočných hodinách a podobne), zamenené s pravými peniazmi, a tak sa dostať do obehu. To znamená, že sú spôsobilé na to, aby páchatel ich uvádzaním porušil záujmy, ktoré spočívajú v ochrane meny. Ak by tomu tak nebolo, nedošlo by k naplneniu tohto trestného činu.

V prejednávanej veci je nepochybné, že obžalovaný platil na čerpacej stanici 15.1.2020 v nočných hodinách 500-eurovou bankovou, ktorá nebola pravá. Podľa vyjadrenia NBS ide o nepodarený falzifikát, ktorý za určitých podmienok môže byť zameniteľný za pravú bankovku.

Nedostatok subjektívnej stránky u obžalovaného A. A. nemožno odvodzovať od toho, že ani pracovník čerpacej stanice, ktorý dennodenne pracuje s bankovkami nespoznal, že ide o falošnú bankovku. V prvom rade k plateniu došlo v nočných hodinách a z výpovede pracovníka tiež vyplýva, že bankovku pozrel len zbežne, bola aj únava, pracovali viac zmiem za sebou i to, že na čerpacej stanici nie je bežné platiť 500-eurovou bankovkou.

Vzhľadom k vyjadreniu NBS, že stopy po fixke nemiznú, je potrebné uviesť, že obžalovaný minimálne od 13.1.2020 disponoval 2 falošnými bankovkami s rovnakým sériovým číslom - 1. mal od svedka B. (išlo o bankovku, na ktorej svedkyňa L. urobila fixkou čiary) a 2. ktorou platil 15.1.2020 na čerpacej stanici. Obe bankovky mali okrem rovnakého sériového čísla, rovnaký veľký nápis FAC SIMILE (taký, ktorý nemá žiadna pravá bankovka, preto išlo o nepodarený falzifikát a na jeho odhalenie za dodržania obvyklej miery obozretnosti netreba špeciálne znalosti). Rozdiel medzi nimi bol len v stopách po fixke, ktoré neboli na bankovke, ktorou platil obžalovaný na čerpacej stanici, ale boli a mali ostať na bankovke, ktorú mal mať obžalovaný od svedka B.. Bezprostredný zdroj bankovky, ktorú mal pôvodne svedok B., bol mužský príbuzný obžalovaného.

Uvedené skutočnosti zostali zo strany okresného súdu nepovšimnuté, hoci mohli mať vplyv na hodnotenie a preukázanie subjektívnej stránky trestného činu.

Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby Krajský súd v Košiciach zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves a vec mu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

K dôvodom odvolania okresného prokurátora sa písomne vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu v tom smere, že sa v celom rozsahu stotožňuje s výrokom, ako aj s odôvodnením napadnutého rozsudku. Výrok rozsudku, ktorým ho súd oslobodil spod obžaloby je zákonný, spravodlivý a odôvodnený. Rovnako tak bolo správne konanie na súde prvého stupňa, ktoré tomuto výroku predchádzalo. Rozsudok neobsahuje žiadne chyby vytýkané prokurátorom v jeho v odvolaní a z tohto dôvodu navrhuje, aby odvolací súd toto odvolanie zamietol ako nedôvodné.

V rozsiahlom písomnom vyjadrení okrem iného uvádza, že prokurátor v odôvodnení odvolania tvrdí, že rozhodnutie súdu nepovažuje za súladné s § 2 ods. 12 Tr. file_0.jpg

file_1.wmf

por. Tvrdí však, že práve prokuratúra vo svojom odvolaní porušuje § 2 ods. 12 Tr. por. a dôkazy hodnotí izolovane, konkrétne vychádza pri formulovaní svojich záverov iba z jediného dôkazu, prečítanej svedeckej výpovede svedka B., konkrétne z toho, že za ním údajne kričal, že ide o falošnú bankovku. Výpoveď svedka B. je nedôveryhodná, svedok B. na viacerých miestach klamal a navyše sám prekladal opakovane falošnú bankovku (alebo bankovky) ako pravú pod rôznymi legendami iným osobám (čo je preukázané dokazovaním na hlavnom pojednávaní), obvinenie mu nebolo vznesené iba preto, pretože jeho matka nedala súhlas s jeho trestným stíhaním, a preto pri hodnotení jeho výpovede treba byť maximálne kritický a nie na nej stavať obžalobu tak, ako to robí prokuratúra. Navyše, jeho výpoveď ani nemožno hodnotiť ako výpoveď v jeho neprospech, nakoľko ak by aj bola pravdivá, vyplýva z nej iba to, že za ním kričal, že ide o falošnú bankovku, čo popiera, pričom však nie je zrejme ako ďaleko od neho bol, či to mohol vôbec počuť a nadobudnúť vedomosť o probléme s bankovkou, čo správne v odôvodnení rozsudku uviedol súd prvej inštancie. Súd správne taktiež vyhodnotil sugestívnu otázku vyšetrovateľa ako neprípustnú, pričom uvedené len podčiarkuje prístup vyšetrovateľa k jeho trestnej veci a jeho vyslovenú zaujatosť.

Prokurátor v odôvodnení odvolania uvádza, že disponoval minimálne dvoma falošnými bankovkami, pričom jednu mal mať od svedka B. a druhú, ktorou platil na čerpacej stanici, pričom pri tejto bankovke prokurátor neuvádza, odkiaľ ju mal nadobudnúť. Žiaden dôkaz vykonaný na hlavnom pojednávaní ani náznakom nepreukazuje, že disponoval viacerými falošnými bankovkami a dôrazne to popiera. Na hlavom pojednávaní nebolo preukázané ani náznakom žiadnym dôkazom, že mal mať aj nejakú inú ďalšiu bankovku. Odkiaľ a od koho ju vôbec mal mať? Vykonaným dokazovaním na hlavnom pojednávaní bolo preukázané, že mal iba jednu bankovku, ktorou zaplatil na čerpacej stanici, a to od svedka B.. Ďalej bolo vykonaním dokazovaním preukázané, že svedok B. falošnou bankovkou, resp. bankovkami opakovane nakladal a prekladal ju, resp. ich ako pravé (na pošte, v obchode a file_2.jpg

file_3.wmf

pod.). Ak mal niekto viac falošných bankoviek, tak to bol práve svedok B. a nie on, nakoľko u neho je opakované disponovanie s falošnou bankovkou preukázané vykonaním dokazovaním na hlavnom pojednávaní, a to dokonca spôsobom, ktorý bol posúdený vyšetrovateľom ako trestný, avšak pre nesúhlas jeho matky ako poškodenej s trestným stíhaním mu obvinenie vznesené nebolo. Ak teda bolo falošných bankoviek viac, mal ich viac svedok B. a predložil mu zrejme inú falošnú bankovku akú tú, s ktorou platil na pošte.file_4.jpg

file_5.wmf

Taktiež konštatovanie prokurátora, že bezprostredným zdrojom bankovky, ktorú mal pôvodne svedok B., bol mužský príbuzný obžalovaného, nie je ničím preukázané. V prípravnom konaní ani na hlavnom pojednávaní nebol vykonaný žiadny dôkaz, ktorý by akokoľvek stotožnil osobu, ktorá pôvodne bankovku svedkovi B. poskytla. Svedok B. síce vo svojej výpovedi tvrdil, že mu bankovku priniesol nejaký neznámy muž, ktorý sa predstavil ako môj príbuzný, avšak výpoveď svedka B. je file_6.jpg

file_7.wmf

nedôveryhodná a na viacerých miestach je preukázané, že svedok B. klamal a vyvíňoval sa z podozrení z možnej vlastnej trestnej činnosti. Svedok B. tvrdil, že tento príbuzný mal priniesť bankovku za účelom úhrady jeho dlhu, ktorý mal mať voči nemu a svedkovi A.. Svedok A. však na hlavnom pojednávaní vypovedal, že on u neho žiaden dlh nemal, naopak, mal svoje vlastné peniaze a nakupoval aj jemu, keď u neho býval. Taktiež svedok B. tvrdil svedkyňi L., že bankovka je nová, práve vybratá z bankomatu, pričom vo svojej výpovedi uvádza ako zdroj bankovky neznámeho muža.

Ako vyplýva z vyššie uvedeného, v tomto prípade prichádza do úvahy aj iné posúdenie, spočívajúce v tom, že svedok B. uviedol jeho ako obžalovaného tak, ako aj iné osoby do omylu ohľadne pravosti bankovky a toto iné posúdenie je oveľa viac pravdepodobnejšie a logickejšie ako to, ktoré ponúka obžaloba, preto je jeho oslobodenie spod obžaloby správne a odvolanie prokuratúry nedôvodné.

Na základe vyššie uvedeného navrhuje, aby Krajský súd v Košiciach podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora uznesením zamietol, pretože nie je dôvodné.

Krajský súd na podklade takto podaného odvolania podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo.

Po podrobnom preštudovaní spisového materiálu dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je založené na presvedčivých dôkazoch vykonaných v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku. Prvostupňový súd doplnil dokazovanie v súlade s rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach v tejto trestnej veci pod sp. zn. 6To/46/2022. Dopĺňujúce vykonané dôkazy vylučujú inú alternatívu deja, ako to ustálil súd. Rozhodnutie je správne a zákonné, dostatočne a presvedčivo odôvodnené.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarat' dôkazy majú aj strany v trestnom konaní, s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obžalovanému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán.

Odôvodnenie napadnutého rozsudku okresného súdu je plne v súlade s ustanovením § 168 Tr. por., okresný súd sa dostatočne zaoberal, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa spravoval pri vyhodnotení vykonaných – doplnených dôkazov. Navyiac, súd zákonne postupoval, keď konal ako proti ušlému, nakoľko A. A. sa toho času nachádza na neznámom mieste (č.l. 393 spisového materiálu).

Dôkazné skutočnosti jasne hovoria o tom, že obžalovaný A. A., keď aj disponoval falošnou bankovkou, tak táto skutočnosť jasne a zreteľne preukázaná nebola, a preto nemôže niesť trestnoprávnu zodpovednosť. Nebola preukázaná ani subjektívna stránka trestného činu. Táto skutočnosť jednoznačne nasvedčuje tomu, že sa nemôže pri rozhodovaní vychádzať z domnienok, nech by boli akokoľvek pravdepodobné, ak prichádza do úvahy aj iné posúdenie a v konkrétnom prípade, že obžalovaný nemusel mať vedomosť, že disponuje falošnou bankovkou.

To boli dôvody, prečo prvostupňový súd musel riešiť v zmysle zásady „v pochybnostiach v prospech obžalovaného“ rozhodnutie o oslobodení obžalovaného A. A. spod obžaloby podľa § 285 písm. b) Tr. por., je zákonné, pretože nebolo dokázané, že skutok je trestným činom. Odvolací súd sa stotožňuje aj s rozhodnutím, keď odkázal s uplatnením nároku na náhradu škody na civilný proces poškodeného J. K., a to aj v súvislosti s obligatórnym rozhodnutím, že pri vyhlásení oslobodzujúceho rozsudku sa postupuje podľa § 288 ods. 3 Tr. por.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia okresného súdu, bez potreby jeho akéhokoľvek opakovanie, nakoľko je zákonné, a preto odvolanie prokurátora okresnej prokuratúry bolo podľa § 319 Tr. por. zamietnuté ako nedôvodné.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.